

Ч. 2.

С. Пилипчук

Р. 1.

Українське видавництво
„ГАЙДАМАКИ”

ПЛУТАНИНА

оповідання А. Чехова.

і

„ХЛОПИ В РАЮ”

Ціна 5 центів.

Нью Йорк 1909.

Накладом Укр. Тов. „Гайдамаки”

З друкарні „Гайдамаки” 639 Е. 11 вул. Нью Йорк.

У К Р А І Н Ц І !

Закладайте гайдамацькі організації, які боронять інтереси робучого люду.

По інформації пишніть:

„ Г а й д а м а к и ”

639 E. 11 вул. Нью Йорк, Н. Й.

Українське видавництво
„ГАЙДАМАКИ”

С. Левицька.

ПЛУТАНИНА

(сповіданє А. Чехова.)

і

„ХЛОПИ В РАЮ”

Ціна **5** центів.

Ню Йорк 1909.

Накладом Укр. Тов. „Гайдамаки”

З друкарні „Гайдамаки“ 639 Е. 11 вул. Ню Йорк.

У іней прибравшись білий,
Ліс глибоко задрімав,
А вітрець чудову казку
Деревині грати став:

Про країну ту блаженну
Ясних блисків, ясних мрій,
Де цілими днями сонце
Усьміхась до людей.

891.73
С41
ОкаЦ
П Л У Т А Н И Н А .

(Канитель.)

В крилосі стоїть дяк Отлука-
він і тримає межі витягненими,
товстими пальцями обгризене гу-
сяче перо. Мале його чоло зіbrane
в зморщки, на носі міняють ся пля-
ми всіх барв від рожевої до темно-
синьої. Перед ним на рудій оправі
цвітньої тріоди лежать дві кар-
тки. На одній з них написано о
„здравії“, на другій „за упокої“ і
під обома заголовками по рядку і-
мен. Коло крилоса стоїть маленька
бабуся з зажуреним лицем і з тор-
биною на плечах. Вона задумалась.

— Дальше кого? — питає дяк, лїниво чїхаючись за вухом. — Скорше, небого, думай, а то я не маю коли. Зараз зачну часи читати...

— Зараз, батечку... Ну, пиши... О здоровїї рабов божїїх: Андрея і Дарїї со чади... Митрія, знов Андрея, Антіна, Марїї...

— Чекай, не так скоро... Не заяцем гонши ся, встигнеш...

— Написав Марію? Ну, теперєтка Кирила, Гордія, младенца новопреставленого Герасима, Пантелея... Записав усопшого Пантелея?

— Чекай-но... Пантелей вмер?

— Вмер... зітхає бабуся.

— Так як же ти кажеш запи-

сувати о здоров'ї? — сердить ся дяк перемазуючи Пантелея і переносючи його на другу картку. — От ще таке... Ти говори виразно, а не плутай. Кого ще за упокой?

— За упокой? Зараз... зачекай... Ну, пиши... Івана, Авдотію, ще Дарію, Юрія... Запиши... воїна Захара... Як пішов на службу четвертого року, так від тої пори її не чути...

— Значить, він вмер?

— А хто його знає! Може вмер, а може й живий... Ти пиши...

— Куди-ж я його залишу? Коли, візьмім, вмер, то за упокой, коли живий, то о здоров'ї... Порозу мій тут вас!

— Гм... Ті, рідненький, записи його на обі картки, а там буде видно... Та йому однако, як його не записуй: нестаток... пронащий... Записав? Теперечка за упокої Марка, Лавонтія, Аріну... ну і Кузьму з Анною... болящю Федосію...

— То болящу Федосію за упокої? Тю!

— То се мене за упокої? Здурів чи що?

— Тьфу! Ти заплутала мене! Коли ще не вмерла, то її говори, що не вмерла, а нема що в за успікій лізти! Путаси тут! І тепер маши Федосію касувати і на иншім місци писати... Всеї напір посма-

рував! Ну, слухай, я тобі прочитаю... О здоровії Андрея, Дарії сочадн, наки Андрея, Антипія, Марії, Кирила, новопреставленого младенца Гар... Чекай-но, якже, сюди отсей Гарасим дістав ся? Новопредставлений і раптом — о здоровії! Ні, ти мене, небого, Бог з тобою, зовсім заплутала!

Дяк крутить головою, перемазус Гарасима й переносить його в заупокійний відділ...

— Слухай! О здоровії Марії, Кирили, воїна Захарія... Кого ще?

— Авдотію записав?

— Авдотію? Гм... Авдотію... Евдокію... — переглядає дяк обі картки. — Памятаю, записував її, а тепер, біда її знає... не годен на-

йти... От вона! За упокої записана!

— Авдотію за упокої? — дивується бабуся. — Ще року немає як за муж вийшла, а ти вже смерть на неї накликаєш!... Сам ти, небоже, плутаєш, а на нене сердитися. Ти з молитвою пишеш, а як будеш мати в серцю злість, то чортові радість... Се тебе чорт короводить та плутає.

— Чекай, не перешкаджай!

Дяк хмуристься і, подумавши, поволи перемазує на заупокоїній картці Авдотію. Перо на букві „д“ скрипить і робить великого жуда. Дяк заклопотаний чіхає голову.

— Авдотію, значить, геть звідси... --- муркоче він зажурений.

— Коли її туди то буде о здоров'ї, коли-ж сюди, то за упокої... Зовсім заплутала баба! І ще то воїн Захарія застряг сюди... Віда його принесла. Нічого не розумію! Треба наново...

Дяк іде до шафки і дістає відтам пів чверти чистого паперу.

— Викинь Захорію, коли так...
— говорить бабуса. --- Бог з ним, викинь...

— Мовчи...

Дяк мачас поволи перо і переписує імена з обох карток на новий папірець.

— Я їх всіх гуртом запишу.
--- каже він, --- а ти занеси до отця диякона... Пехай диякон поро-

зуміс, хто тут живий, хто небіщик:
він в семинарії учив ся, а я тих то
річей... хоч убий, нічого не розу-
мію.

Бабуся бере картку, дасдяко-
ви старосьвітських півтора копій-
ки й дрібоче у вівтар.

II. ХЛОПИ В РАЮ.

Зібрала ся громада ніби ради-
ти; надтягли люди від роблення по-
рядку; гукнуло; повалило ся кіль-
канайцять хлопів, решта втікла й
вже по крику.

Був порядок.

Гарненько, тихенько лежать собі парібки на дорозі, не рухаючись. Кождий має округленьку, як слід, дірку від кульки, тільки не від авантури, а йно за для порядку так витягнув ся.

А крізь ті дірочки дуні новитикали голови тай з подивом розглядають ся.

— А дивіть но!... — каже в кінці душа того Гриця, що то в корчмі все рей водив — дивіть! Гукнуло й кінець. Чоловік ані не подумав, що то так може бути відразу.

Буде — ні ти мав кінець, ага! — відповіла нара, добуваюча ся з чола зизоого Василя. — А апостол Петро то ніби нічого?...

— Та правда --- знова докинула тінь иншого. --- Ми безсв'ятої сповіди померли. . Як тут стати перед небесними вратами?

— Ба! Якби то був чоловік знав.

— Єгомость говорив, щоби ти кожної хвилини був готов.. Коли ти сам переочив, то чому вчинив инших?

— Слово по слові --- душі посварили ся. Було би й до бійки прийшло, йно кулаки їм розвівали ся, неначеб вітер. Що котрий хоче вдарити, то кулак опадає, тратить форму й спливає по плечах другого.

Наконець погодили ся.

Ідуть разом до раю, а дурний Іван на кінці. Династь ся по заду,

бо душа то була тяжка й не скоро до літання.

Вже ніч западала, коли винесли ся з земської кулі. Сїли собі на хмару, троха відпочали й далї в дорогу. Летять, летять, питають звїзди о дорогу, та нїяка певної ради не дає. Та говорить: „Ідїть на лїво, а далї просто”; друга: „Скрутїть на право, потїм на лїво”; знов инша: „Не сходїть, хлопцї, з дороги, лише просто йдїть”.

Звичайно, урядники. Кождий говорить що йому слина до губи принесе, щоби їно позбути ся.

Перестали питати ся. Летять нїсля власного міркованя. І на третю добу станули перед брамою.

Пускають не сьміло...

— Хт о там?

— Та хт о мас бути! Є Гриць, Ва-
ь Михайло, Микола... Нікого
не бракує. Навіть і дурний Іван
принципав .

Віденула са клянка і велика яс-
ність вдарла. Заглядають душі,
пошуркують ся і аж роти поотви-
рали — так гарно.

Сидить собі при столиках різні
графи, сидять у гафтованих кафта-
на хна раменах мають золоті кри-
льця... Часом сей, або той підско-
чить, прилетить до иншого столи-
к а, поговорить з одним, другим.
Пють вино, військова музика при-
гравас... Тільки жити! А кождий з
тих графів мас на грудях вигафто-

ване лискучими буквами своє земське назвиско. Одному було Бісмарк, другому Муравєв, третьому Плєве, четвертому Яворський, п'ятому Потоцький, Дзєдушицький і т. д... Пани й королі — осібно, всі не брак ані одного. Не дивота, вони будували церкви, щоденно правлять ся за них служби божі...

Доперва підійшов до віконця старець у зьвізdistім шляфроці, з ордерами на грудях; а коли йому ангели почали салютувати (кланятися) наші душі зміркували що се сьв. Петро.

Старець питає:

— Є паспорт?

— Були — бреше Грицько --- лише ми погубили.

Та сьвятий Петро глянув йому в очі і відразу пізнав.

— Чого то крутити, --- каже; — я тут вже знаю рапорт від власти, даної з божого. призначіння. Проч!

Зараз влетіли жапдами, такі самі як на землі, лише з крильцями на раменах, вхопили хлопську душу за чуприну і в одній хвилині винесли.

Інші настрашилися, рішили вже говорити цілу справу.

А сьв. Петро питає першого з краю.

— Чого ти бажав за життя?

— Любови.

— А ти?

— Свободи.

— Слідуючий?

— Правди.

— Далі...

— Хотів бути ситий.

А що який обізветь ся, то крилаті жандарми, як би з під землі виростаючі, тягнуть до некла,

Вкінці лишив ся тільки дурний Іван.

І коли прийшла черга на нього, простодушно каже:

— Та, небесний стороже, я там нічого не хотів, тільки спати. Я снав собі, коли вони мали віче і так кулька трафилла мене через помилку.

Тоді отворила ся небесна брама і дурний в параді звійшов до неба.

А сьв. Петро покленав по плечах і додав:

— Сей є нищій духом; хлоп повинє такий бути. Йди до офіцин, будеш нанам послугувати.

„Г А Й Д А М А К И”

часопись посвячена для працюючого люду. Боронить завзято його справи і коштує лише одного доляра річно.

Шліть предплату:

„Г а й д а м а к и”

639 E. 11 вул. Нью Йорк, Н. Й.

ДРУКАРНЯ

УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА

„ГАЙДАМАКИ“

приймає всі роботи входячі в
обсяг друкарської штуки, як:
часописи, брошури, ста-
тутти, запрошення, ти-
кита, оголошення
і т. п.

Голоситись усно або пись-
менно на адресу:

„Гайдамака“

639 Е. 11 вул. Нью Йорк, Н. Й.